

Advies

Rolnummer: LPL-182

DE BEDRIJFSCOMMISSIE VOOR DE OVERHEID - KAMER VOOR DE LAGERE PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN - ADVISERENDE NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 36 VAN DE WET OP DE ONDERNEMINGSRADEN (HIERNA: WOR), INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

de Ondernemingsraad van de gemeente Delft, hierna: OR, als partij enerzijds,

en

de WOR-bestuurder van de gemeente Delft, hierna: Bestuurder, als partij anderzijds.

I. Verloop procedure en inhoud geschil - op hoofdlijnen

De gemeente Delft heeft het voornemen om begin 2014 een nieuw Werkbedrijf op te richten. Daartoe zal, onder andere, het Vakteam Werk van het KCC nauw gaan samenwerken met de integratiepoot van Combiwerk. Combiwerk is een werkleerbedrijf in de regio Delft voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Combiwerk is gevestigd in Den Hoorn en de gemeente Delft is enig aandeelhouder. Het op te richten Werkbedrijf is een (publiekrechtelijke en privaatrechtelijke) uitvoeringsorganisatie, dat werkt in opdracht van de gemeente(n). Het Werkbedrijf maakt verbindingen met zowel werkgevers als mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Werkbedrijf zal uitvoering gaan geven aan de nieuwe Participatiewet. Gedurende 2013 is sprake geweest van een overgangsjaar waarin de samenwerking tussen het team integratie van Combiwerk en het Vakteam Werk van het KCC zo veel als mogelijk reeds is ingericht op het nieuwe dienstverleningsconcept.

Op 19 december 2012 heeft de gemeente Delft een 'Rapportage Organisatie en Besturing Werkbedrijf' en een 'Plan van Aanpak Werkbedrijf' opgesteld. Op 22 januari 2013 zijn voornoemde documenten vastgesteld door het college van B&W. In het Plan van Aanpak (pagina 5) is vermeld dat zowel de Rapportage als het Plan van Aanpak ook ter kennisneming zal worden gestuurd aan de twee ondernemingsraden (van de gemeente Delft en van Combiwerk) en het Georganiseerd Overleg (hierna: GO). Op 24 januari 2013 heeft de gemeente Delft een presentatie gegeven aan de medewerkers over het op te richten Werkbedrijf. In deze presentatie is door de stuurgroep de voorkeur uitgesproken voor huisvesting van het Werkbedrijf in Den Hoorn.

Bij brief van 12 februari 2013 heeft de Bestuurder aan de OR verzocht om – in het kader van artikel 23 WOR – te komen tot een nadere, gezamenlijke afstemming van het medezeggenschapstraject in fase drie van de oprichting van het Werkbedrijf. Doel hiervan is geweest, onder andere, het met elkaar afspreken van een 'spoorboekje' met synchrone momenten voor WOR-advies en een bijbehorende planning. De OR heeft bij brief van 12 april 2013 een spoorboekje medezeggenschap overgelegd aan de WOR-bestuurder. Hierin is beschreven op welke momenten in het proces van oprichting van het Werkbedrijf de OR in de positie moet zijn om advies te kunnen uitbrengen. Daarbij heeft de OR opgemerkt dat het de voorkeur geniet om niet voor elk onderdeel uit de planning een apart advies uit te brengen, maar dat zo veel mogelijk geclusterd te doen. Eerst een advies over de regie in de moederorganisatie, het ontwerp van de samenwerkingsorganisatie en de samenwerkingsvorm (1), dan een geclusterd advies over de uitgewerkte deelprojectplannen en de gekozen rechtsvorm (2), en tenslotte eventueel een advies over de plaatsingsprocedure (3), tenzij advisering op dit onderwerp inhoudelijk volledig wordt afgedekt door een Sociaal Plan, opgesteld in samenwerking met het GO.

De OR heeft per e-mail van 9 juli 2013 aan de Bestuurder verzocht om een toelichting waarom de verhuizing van het werkgeversservicepunt (hierna: WGSP) van Vakteam Werk naar Den Hoorn niet adviesplichtig zou zijn. Het WGSP is een onderdeel van het Vakteam Werk van het KCC, waar circa 40 medewerkers werkzaam zijn. De Bestuurder heeft daarop per e-mail van 15 juli 2013 laten weten dat de verhuizing niet adviesplichtig is omdat het spoorboekje integraal onderdeel is van de ontvlechting, waar de OR adviesrecht op heeft. Voorts heeft hij opgemerkt dat de verhuisbeweging heeft plaatsgevonden binnen de gemeentelijke locaties. Op 15 juli 2013 is op intranet van de gemeente Delft het bericht geplaatst dat het WGSP van

Vakteam Werk, vooruitlopend op de vorming van het Werkbedrijf, zal verhuizen naar Den Hoorn. De OR is niet om advies gevraagd over deze verhuizing.

Bij brief van 25 juli 2013 heeft de Bestuurder aan de OR nogmaals uiteengezet waarom de verhuizing op dat moment niet adviesplichtig is. Hij is van mening dat voor de advisering een spoorboekje is afgesproken, waarin de advisering over de oprichting van het Werkbedrijf is samengebracht tot één adviesaanvraag, namelijk bij de vaststelling van het ontwerp collegebesluit door het college van B&W. In deze adviesaanvraag worden alle aspecten van de oprichting van het Werkbedrijf samengebracht, inclusief de wijziging van de werkplek voor het betrokken gemeentepersoneel van het WGSP. De verplaatsing van de ene gemeentelijke locatie naar de andere heeft met name een praktische achtergrond om de dienstverlening aan werkgevers beter af te stemmen met Combiwerk. Het valt binnen de normale bevoegdheid van het management, mede gelet op het geringe aantal betrokken medewerkers. Er vindt ook geen wijziging in de (rechts-)positie plaats.

De Bestuurder heeft per e-mail van 18 augustus 2013 nogmaals laten weten van mening te zijn, dat de verhuizing van het WGSP niet adviesplichtig is omdat het een interne verhuizing betreft tussen bestaande gemeentelijke locaties. Daarnaast wordt benadrukt dat het geen belangrijk besluit in de zin van de WOR betreft. Op 8 oktober 2013 heeft de gemeente Delft een 'Organisatieplan Het Werkbedrijf' opgesteld.

Op 10 oktober 2013 is de OR advies gevraagd inzake het voorgenomen collegebesluit tot oprichting van het Werkbedrijf per 1 januari 2014, inclusief huisvestingsplan. Het voorgenomen besluit ziet op de onderbrenging van het Vakteam Werk van het KCC bij Combiwerk, waarbij het wordt geïntegreerd met de business unit Arbeidsintegratie van Combiwerk. Deze business unit wordt in het Werkbedrijf 'omgedoopt' tot business unit Re-integratie. Het betreft in totaal 33,22 fte.

De OR heeft op 19 december 2013 positief geadviseerd, ook wat betreft de verhuizing naar Den Hoorn.

II. Behandeling van het geschil

Bij brief van 12 november (met 12 bijlagen) heeft de OR, althans zijn gemachtigden, mevrouw mr. K.M.J.R. Maessen en mevrouw mr. I.A.P.M. van de Pas, het geschil ter bemiddeling en/of advisering voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid. Het geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor de Lagere Publiekrechtelijke Lichamen (hierna: Kamer LPL). De Bestuurder heeft bij brief van 30 december 2013 (met 1 bijlage) zijn zienswijze gegeven betreffende het geschil. Bij e-mail van 7 januari 2014 heeft de Bestuurder nog toegezonden het advies van de OR van 19 december 2013 inzake het Organisatieplan Werkbedrijf.

Hoorzitting 14 januari 2014

De Kamer LPL heeft partijen in de gelegenheid gesteld om tijdens een hoorzitting op 14 januari 2014 de respectievelijke standpunten nader mondeling toe te lichten. Hiervan hebben partijen gebruik gemaakt.

Van de zijde van de Kamer LPL zijn ter zitting aanwezig geweest: mevrouw N. Rixsen (voorzitter), de heer A. van de Scheur (lid), de heer A.F.M. Duquesnoy (lid), mevrouw E.J.F.M. van Hoof (lid) en mevrouw C.E.J.Y. van Agt (secretaris). Van de zijde van de OR zijn aanwezig geweest: de heer M. Tangeman (voorzitter), de heer F. Verheul en mevrouw K.M.J.R. Maessen (gemachtigde). En van de zijde van de Bestuurder zijn aanwezig geweest: de heer H. Krul (gemeentesecretaris), de heer E. Moesker (Hoofd Juridische Zaken) en de heer D. de Jong (HRM).

III. Omvang van het geschil

Op 15 juli 2013 is het WGSP van Vakteam Werk, onderdeel van het KCC, verplaatst van Delft naar Den Hoorn. Het betreft een verplaatsing van acht medewerkers. De OR is van mening dat hij om advies gevraagd had dienen te worden over het voorgenomen besluit om het WGSP te verplaatsen naar Den Hoorn, waar Combiwerk is gevestigd.

IV. Standpunt OR

De OR voert aan dat, ingevolge artikel 25, lid 1, sub f van de WOR, het recht bestaat te adviseren over een voorgenomen besluit tot wijziging van de plaats waar de onderneming haar werkzaamheden uitoefent. Ook een gedeeltelijke en/of tijdelijke verplaatsing van werkzaamheden valt onder het adviesrecht als bedoeld in artikel 25, lid 1, sub f van de WOR. Wanneer een onderneming op verschillende plaatsen is gevestigd, geldt het adviesrecht van de OR voor de verplaatsing van elk afzonderlijk onderdeel van de onderneming. Ook een verhuizing binnen de gemeentegrenzen kan adviesplichtig zijn. Er is geen sprake van een interne verhuizing. Combiwerk is een aparte onderneming als bedoeld in artikel 1, lid 1, sub c van de WOR. Combiwerk voert geen gemeentetaken uit, maar vormt het werkleerbedrijf van de regio Delft voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Combiwerk is gevestigd buiten de gemeentegrenzen van Delft. Aangezien artikel 25, lid 1, sub f van de WOR niet het criterium 'belangrijk' stelt, mogen geen hoge eisen worden gesteld aan een verplaatsing. Het feit dat nauwelijks personele gevolgen zijn verbonden aan het besluit betekent overigens niet dat een besluit niet belangrijk is. Het betreft hier een niet alledaags besluit.

De Bestuurder heeft aangegeven dat een adviesaanvraag over de oprichting van het Werkbedrijf, inclusief de wijziging van de werkplek, aan de OR zal worden voorgelegd. De OR heeft echter nog geen adviesaanvraag ontvangen, terwijl de medewerkers van het WGSP al sinds 15 juli 2013 zijn verplaatst naar Den Hoorn. Hierdoor kan het advies van de OR niet langer van wezenlijke invloed zijn, waardoor artikel 25, lid 2 van de WOR is geschonden. Deze handelwijze doet afbreuk aan de medezeggenschapsrechten van de OR. Het is de OR ook onduidelijk waarom het besluit tot verplaatsing reeds is genomen in juli 2013. De OR merkt tot slot op dat een spoorboekje is afgesproken, met daarin expliciet aangegeven dat het 'plan herhuisvesting' ter advisering aan de OR zal worden voorgelegd. Dit betreft een overeenkomst, als bedoeld in artikel 32, lid 2 van de WOR, op grond waarvan de OR eveneens adviesrecht toekomt.

V. Standpunt Bestuurder

De Bestuurder voert aan dat in totaal acht medewerkers van het vakteam Werk in juli 2013 zijn gaan werken op de locatie in Den Hoorn. Deze verplaatsing is van een beperkte omvang geweest en het is omkeerbaar. Het betrof een tijdelijke maatregel, in afwachting van definitieve besluitvorming, na advisering door de OR. Het was als het ware een pilot. Er is bewust gekozen voor één adviesmoment om te voorkomen dat het proces van oprichting van een Werkbedrijf en de advisering daarover versnipperd zou verlopen. Op 10 oktober 2013 is de OR om advies gevraagd inzake het voorgenomen collegebesluit voor oprichting van het Werkbedrijf. De OR heeft op 19 december 2013 positief geadviseerd zonder voorbehoud wat betreft de huisvesting.

Combiwerk is, sinds jaar en dag, én een ambtelijk onderdeel van de gemeente, de publiekrechtelijke kant, én kent een aantal vennootschappen waarmee specifieke marktsegmenten worden bediend alsmede een personeels B.V., de privaatrechtelijke kant. De (financiële) relatie tussen de gemeente Delft en het Werkbedrijf / Combiwerk ondergaat geen wijziging. De nieuwe elementen van het Werkbedrijf ten opzichte van de huidige situatie betreffen vooral de inhoudelijke werkwijze. Dit is, mede, ingegeven door de nieuwe Participatiewet. Het betreft een binnengemeentelijke reorganisatie, waarbij geen sprake is van een taakstelling, financieel noch formatief. De Bestuurder is van mening dat de materiele grond (het belang) voor het verzoek om bemiddeling en advies is komen te vervallen omdat de OR reeds heeft laten weten positief te zullen adviseren ten aanzien van de oprichting van het Werkbedrijf, zonder voorbehoud wat betreft de huisvesting en de verplaatsing van een aantal ambtenaren.

VI. Samenvatting van ter zitting op 14 januari 2014 verkregen inlichtingen - op hoofdlijnen

Partijen zijn ter zitting in de gelegenheid gesteld om hun standpunten mondeling toe te lichten, van welke mogelijkheid beiden gebruik hebben gemaakt.

De OR licht toe dat onduidelijkheid is ontstaan over de status van de verhuizing van het WGSP. Er is een spoorboekje afgesproken met streefdata. De verhuizing heeft plaatsgevonden zonder dat de OR vooraf is geïnformeerd. Bij navraag bij Bestuurder en managers werden drie verschillende antwoorden gegeven, namelijk 1) het is een pilot, 2) het betreft een reguliere verhuizing naar een ander gemeentelijk gebouw en 3) de OR wil over het gehele traject advies geven ter voorkoming van versnippering. Het is echter niet de bedoeling van de OR geweest om haar WOR-rechten prijs te geven. In geval van een

organisatieverandering kan het niet zo zijn dat één aspect reeds vooraf, onder het mom van een pilot, wordt geïmplementeerd. Deze processen vinden plaats onder enorme druk (decentralisatie, bezuinigingen), maar daarbij mogen dit soort juridische finesses niet uit het oog worden verloren. De verplaatsing van het WGSP is geen pilot en er zijn ook geen randvoorwaarden geformuleerd. Spreker merkt voorts op dat de Bestuurder de enige formele gesprekspartner is van de OR. Er wordt een spoorboekje afgesproken, maar vanwege allerlei redenen treedt vertraging op en worden termijnen niet gehaald. Daarnaast geldt dat in de praktijk mensen – met de beste intenties – bepaalde handelingen reeds verrichten vooruitlopend op de beslismomenten in het spoorboekje. Dit leidt tot een onwerkbaar situatie.

De OR geeft tevens aan dat inmiddels positief heeft geadviseerd de oprichting van het Werkbedrijf als anticipatie op de Participatiewet. Er is daarbij wel een duidelijke 'mits' geformuleerd voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden. De noodzaak om het WGSP al in juli 2013 te verplaatsen is niet duidelijk geworden. De OR werd feitelijk verrast. In het verleden zijn ook pilots ontstaan zonder dat Bestuurder en OR daar vooraf van op de hoogte zijn gesteld. De OR wenst deze onduidelijke situatie voor de toekomst te voorkomen. Ook de onduidelijke positie van Combiwerk – het hybride karakter (privaatrechtelijke en publiekrechtelijk) – heeft een rol gespeeld. De OR heeft – in ieder geval in eerste instantie – Combiwerk beschouwd als een aparte organisatie die los staat van de gemeente Delft.

De gemachtigde van de OR merkt op dat een spoorboekje geen garantie blijkt te zijn voor het waarborgen van de medezeggenschap. In dit geval is in strijd met de WOR (artikel 25, eerste lid, sub e én f) een aantal medewerkers, vooruitlopend op de formele besluitvorming, al verplaatst naar Den Hoorn. Het betreft een niet alledaags besluit. Combiwerk is een aparte onderneming in de zin van de WOR. Ook dient een advies nog van wezenlijke invloed te kunnen zijn op het uiteindelijke besluit. Dat is in het onderhavige geval niet meer mogelijk.

De Bestuurder merkt allereerst op dat hij nooit heeft gezegd dat sprake zou zijn geweest van een onomkeerbaar besluit. De stuurgroep is in de positie geplaatst om regelmatig overleg te voeren met de OR. Er zijn ook signaalteams, waarin OR-leden zitten, die overleg voeren met de directeuren. Maar er is maar één bevoegd orgaan om toezeggingen te doen aan de OR en dat is de Bestuurder. De Bestuurder hecht waarde aan een goed overlegklimaat, ook in de zin van artikel 23 en 24 van de WOR. Van een implementatie van een organisatieverandering is nog geen sprake. Slechts een kleine groep van acht mensen is verplaatst naar een andere werkplek, zonder dat sprake is geweest van een wijziging in de aansturing, werkinhoud, rechtspositie of anderszins. De OR heeft inmiddels positief geadviseerd over de oprichting van het Werkbedrijf, inclusief de huisvesting. Er is geen sprake van een wijziging van de plaats waar de onderneming haar werkzaamheden uitoefent als bedoeld in artikel 25, eerste lid, sub f van de WOR. Deze verhuisbeweging, waardoor de Bestuurder ook was verrast, behoort tot de reguliere bedrijfsvoering van het MT om te komen tot een goede uitoefening van de kerntaken. De Participatiewet, die waarschijnlijk vanaf 1 januari 2015 in werking zal treden, maakt dat de gemeente Delft reeds nu reeds plannen maakt om daarop te anticiperen. Combiwerk, een klassiek SW-bedrijf, moet in korte tijd worden omgevormd tot een leerwerkbedrijf. Spreker vindt het spijtig dat de OR is verrast door de verhuisbeweging, maar benadrukt dat het adviesrecht is gewaarborgd door het spoorboekje. Spreker bevestigt het hybride karakter van Combiwerk, met verschillende cao's. De betreffende acht medewerkers behouden hun rechtspositie. De overige medewerkers van het Vakteam Werk behouden ook hun rechtspositie. Op termijn zal worden gestreefd naar harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden.

Namens de Bestuurder wordt voorts gewezen op de grote (spoorboekje) en de kleine operationele beweging. De laatste was, de verhuizing van het WGSP, niet onomkeerbaar. De kleine beweging heeft voorts het absolute vangnet, wat betreft adviesrecht, in de grote beweging.

VII. Relevante bepalingen van de WOR of andere regelgeving

Artikel 25, eerste lid, sub e, sub f en 32 van de WOR

VIII. Overwegingen

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene, overweegt de Kamer LPL het volgende.

Desgevraagd hebben partijen aangegeven te kunnen instemmen met een verlenging van de 2-maanden termijn waarbinnen de Kamer LPL het advies behoort uit te brengen. Voorts hebben partijen laten weten het advies niet als bindend te beschouwen.

Spoorboekje: afspraken over medezeggenschapstraject

De Kamer LPL stelt vast dat zowel OR als Bestuurder het met elkaar eens zijn dat op grond van artikel 25 van de WOR aan de OR adviesrecht toekomt over de oprichting van het Werkbedrijf. Er wordt overigens in de brief van de Bestuurder van 12 februari 2013 noch in de brief van de OR van 12 april 2013 expliciet door partijen benoemd op grond van welk voorgenomen besluit als genoemd in de opsomming in artikel 25, eerste lid van de WOR het adviesrecht bestaat. Tijdens de hoorzitting is deze vraag wel aan de orde gesteld, namelijk of adviesrecht bestaat op grond van artikel 25, eerste lid, sub e óf sub f van de WOR. Partijen verschillen voorts van mening over het *moment* waarop de OR om advies gevraagd zou moeten worden.

Het proces tot oprichting van het Werkbedrijf is gestart eind 2012. Er is een 'Rapportage Organisatie & Besturing Werkbedrijf' opgesteld alsmede een 'Plan van Aanpak Werkbedrijf', waarbij vier verschillende fasen worden onderscheiden. Fase drie ziet op de voorbereiding van de implementatie (o.a. het herhuisvestingsplan) en fase vier ziet op de daadwerkelijke implementatie (o.a. de herplaatsing). Beide documenten zijn ter kennisgeving gezonden aan de OR. De Bestuurder heeft het verzoek aan de OR gedaan om in gezamenlijk overleg de planning van het medezeggenschapstraject (spoorboekje) te bepalen. De OR heeft gereageerd met een concretisering/planning van de medezeggenschap betreffende de vorming van het Werkbedrijf. In deze planning, die is afgestemd op de door de stuurgroep Werkbedrijf aangeleverde data, wordt het 'Plan herhuisvesting' expliciet genoemd als zijnde adviesplichtig. De OR heeft daarbij opgemerkt dat het de voorkeur verdient om niet over elk onderdeel uit de planning apart advies uit te brengen, maar dat zo veel als mogelijk geclusterd te doen.

Artikel 25, lid 2 van de WOR bepaalt dat het advies van de OR van wezenlijke invloed moet kunnen zijn op het voorgenomen besluit. De OR heeft een spoorboekje opgesteld ervan uitgaande dat op deze wijze tijdig aangehaakt zou kunnen worden bij het proces en de termijnen zoals beschreven in de 'Rapportage Organisatie & Besturing Werkbedrijf' en het 'Plan van Aanpak Werkbedrijf'. In het onderhavige geval heeft de verplaatsing van het WGSP vroegtijdig plaatsgevonden, namelijk al op 15 juli 2013. Zowel Bestuurder als OR – zo is gebleken tijdens de hoorzitting – waren verrast door deze verhuisbeweging. Hierdoor heeft de OR niet mogelijkheid gekregen om vooraf advies te geven, zoals was afgesproken in het spoorboekje, dat van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming.

De Kamer LPL merkt op dat de zorgplicht om het medezeggenschapstraject te bewaken eerst en vooral bij de Bestuurder ligt. Het adagium geldt: 'medezeggenschap volgt de zeggenschap'. Dit betekent dat de Bestuurder verantwoordelijk is om het besluitvormingsproces zodanig af te stemmen op het adviesrecht van de OR, dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen besluiten. Alleen een formele mogelijkheid om nog invloed te kunnen uitoefenen, terwijl feitelijk de 'besluitvormingstrein' doorrijdt, is niet voldoende. De Kamer LPL is van mening dat het verplaatsten van het WGSP zonder de OR vooraf om advies te vragen, leidt tot een onjuiste toepassing van de WOR en doet afbreuk aan de medezeggenschapsrechten van de OR.

Ondernemingsovereenkomst

De bevoegdheden van de OR kunnen, ingevolge artikel 32, lid 2 van de WOR, worden uitgebreid in een overeenkomst tussen OR en Bestuurder. Deze ondernemingsovereenkomst moet in beginsel schriftelijk worden vastgelegd (in een apart document of in de notulen van de overlegvergadering). Ook een ondubbelzinnige, mondelinge afspraak tussen OR en Bestuurder kan geldig zijn. Een ondernemingsovereenkomst kan zowel betrekking hebben op procedurele als inhoudelijke aspecten van de medezeggenschap. Deze afspraken kunnen geen afbreuk doen aan de basisvoorzieningen die in de WOR voor de OR zijn opgenomen. Het betreft 'meer bevoegdheden' en 'aanvullende voorschriften'.

De Kamer LPL stelt vast dat in het onderhavige geval op verzoek van de Bestuurder een 'spoorboekje' is afgesproken met de OR en dit is vastgelegd in de brief van de OR van 12 april 2013. Het betreft een schriftelijk document, waarin afspraken zijn gemaakt over het adviesrecht van de OR in relatie tot de

oprichting van het Werkbedrijf. De Kamer LPL meent dat de brief van 12 april 2013 kan worden aangemerkt als een uitbreiding van bevoegdheden c.q. aanvullende voorschriften als bedoeld in artikel 32, tweede lid, WOR. Dit betekent dat de OR ook adviesrecht heeft ten aanzien van de wijziging van de werkplek van het WGSP.

Artikel 25, eerste lid, sub f van de WOR

Wijziging van de plaats van vestiging van de onderneming (ook binnen een gemeente) heeft tot gevolg dat medewerkers ergens anders moeten gaan werken. Hieronder valt tevens een gedeeltelijke verhuizing van werkzaamheden of een tijdelijke verplaatsing van een aanmerkelijk deel van het personeel. Wanneer een onderneming op verschillende plaatsen is gevestigd, geldt het adviesrecht van de OR voor de verplaatsing van elk afzonderlijk onderdeel van de onderneming (zie: Inzicht in de ondernemingsraad, onder redactie van mr. F.W.H. Vink en dr. R.H. van het Kaar, editie 2014, blz. 170).

De Kamer LPL stelt vast dat in het onderhavige geval het WGSP is verplaatst van Delft naar Den Hoorn, aldus buiten de gemeentegrenzen van Delft. Het WGSP is verhuist naar Combiwerk, een aparte onderneming in de zin van artikel 1, lid 1, sub c van de WOR aangezien Combiwerk kan worden gekwalificeerd als een zelfstandige arbeidsorganisatie. Dit betreft een wijziging van de plaats waar een afzonderlijk onderdeel van de onderneming haar werkzaamheden uitoefent, wat betekent dat aan de OR adviesrecht toekomt. Het feit dat de verplaatsing een praktische oorzaak heeft, doet niets af aan het adviesrecht van de WOR. Voorts geldt dat besluiten die nauw samenhangen en die ieder op zich wellicht niet adviesplichtig zijn (niet 'belangrijk'), door de onderlinge samenhang wel onder het adviesrecht kunnen vallen (zie: uitspraak O.K. 29 november 1990, ROR 1990, nr. 30). In het onderhavige geval is hiervan sprake; de verplaatsing is onderdeel de oprichting van het Werkbedrijf. Daartoe zal het gehele vakteam Werk (33,22 fte) op korte termijn worden verplaatst naar Den Hoorn. Dit maakt dat ook de verhuizing adviesplichtig op grond van artikel 25, eerste lid, sub f van de WOR is en niet valt onder de normale bevoegdheden van het management.

IX. Advies

De Kamer LPL adviseert dat de OR, overeenkomstig artikel 25, eerste lid, sub e en sub f van de WOR, het recht heeft om advies te geven over de oprichting van het Werkbedrijf, inclusief de huisvesting. Dit advies dient aan de OR gevraagd te worden op een zodanig tijdstip dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen besluitvorming. In het onderhavige geval had het WGSP niet verplaatst mogen worden naar Den Hoorn, alvorens de OR overeenkomstig het spoorboekje om advies te hebben gevraagd. Voor de toekomst adviseert de Kamer LPL dat in het geval een spoorboekje wordt afgesproken, dat de Bestuurder het adagium: 'medezeggenschap volgt de zeggenschap' consequent in de praktijk toepast. Oftewel uitvoeringshandelingen mogen niet eerder plaatsvinden dan nadat het medezeggenschapstraject is afgerond.

Den Haag, 24 januari 2014

De Bedrijfscommissie, Kamer voor de Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,
namens deze,

mevrouw drs. N. Riksen-Borsje

voorzitter

C.E.J.Y. van Agt
secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de rechtbank, sector kanton (artikel 36 van de WOR).